

ECONOMIA

La reestructuració financera ▶ La situació

El tsunami financer català

Les caixes catalanes o estan governades pel Banc d'Espanya o s'han integrat en grups de fora

La Caixa ha preservat la seva naturalesa d'entitat d'estalvis però ha traspasat el negoci a un banc

OLGA GRAU

Les finances espanyoles van viure dividres passat el final d'un tsunami iniciat fa més de quatre anys, en què s'han perdut nou de les 10 caixes catalanes. Amb l'entrada de capital públic a CatalunyaCaixa (Catalunya, Tarragona i Manresa) i Unnim (Terrassa, Sabadell i Manlleu), es tanca un procés pel qual han passat Caixa Penedès (ara Banc Mare Nostrum), Caixa Laietana (ara Bankia) i Caixa Girona (ara CaixaBank).

El resultat és que les caixes catalanes o bé estan governades pel Banc d'Espanya amb el suport de directius locals i consells d'administració amb representants de prestigi del territori, o bé han passat a formar part d'integracions pilotades per caixes d'altres territoris.

Amb una excepció, La Caixa, que ha sabut preservar la seva naturalesa d'entitat d'estalvis i ha traspasat el negoci financer a CaixaBank, entitat cotitzada en què s'ha transformat Criterium i que ara juga en

la primera divisió de la banca amb aspiracions a globalitzar-se com el Santander o el BBVA. El segon poder financer català és el Banc Sabadell, que l'any passat es va empassar el Banco Guipuzcoano i busca opcions per guanyar més mida, a Catalunya o a fora.

La crisi financera ha tingut molt a veure amb tot aquest procés d'engorgament. Però, ¿existeixen realment les finances catalanes? ¿És greu per a Catalunya la pèrdua de poder financer o és una arrencada nacionalista?

SOLVÈNCIA // Un alt directiu d'una entitat financera assegura que, en l'actualitat, l'economia europea està més interconnectada que mai, amb connexions globals i problemes tan específics com la bombolla immobiliària a Espanya. En aquest context, el més important és la solvència.

Per a empreses catalanes grans com ara Mango, Gas Natural, Pronovias, Abertis o Puig l'accés al mercat financer global, des de la banca espanyola a la internacional, és més fàcil. Sobretot, perquè són empreses que estan internacionalitzades. «Però quan vas al finançament dels particulars i del sector públic i et fi-

xes també en l'obra social, que hi ha entitats locals marca una diferència», assegura un executiu d'una caixa d'estalvis.

L'opinió generalitzada és que aquest poder financer local s'ha volatilitzat, i això resta capacitat al teixit empresarial més local i petit d'accedir al finançament. L'entrada del capital públic en percentat-

El poder financer local s'ha volatilitzat, i això resta capacitat al teixit empresarial per accedir al finançament

ges molt elevats minva la capacitat de maniobra de les entitats en les seves decisions estratègiques. També limita el marge d'actuació de les caixes en els denominats projectes de país: el finançament d'infraestructures o d'inversions vinculades al territori.

¿Quin serà el futur de les entitats participades per l'Estat? El decret d'enfortiment del sistema financer aprovat el mes de febrer passat va

introduir la necessitat de complir amb un nou coeficient de capital del 10%, per a aquelles entitats que no haguessin optat per sortir a borsa, i va oferir el suport financer del Fons de Reestructuració Ordenada Bancària (FROB).

ESGOTAR TERMINIS // Les entitats que han rebut diners del FROB tenen teòricament un termini de fins a cinc anys per trobar inversors que recomprin la participació. Tot i això, ni el Banc d'Espanya, ni el Govern del PSOE, ni el primer partit de l'oposició que pretén governar després del 20 de novembre tenen clar si pensen esgotar els terminis. ¿Decidirà el FROB la venda més o menys de manera ràpida per recuperar els diners o es quedarà d'accionista fins a la sortida a borsa? ¿Podrà intentar la Generalitat tenir una caixa local i buscar un comprador? Un directiu de la banca recorda què ha passat amb les dues caixes gallegues per ajuntar-ne una de solvent amb una altra que no n'és, amb la qual cosa ara totes dues han passat a estar en mans de l'Estat. «Tenir una caixa forta al territori no es pot fer a costa de crear-ne una de nova amb menys solvència». =

la visió interna del procés

«No he notat cap canvi a millor [en el sistema financer] ni com a treballadora ni com a ciutadana»

«Preferim que després del FROB s'hi incorpori una caixa d'estalvis amb implantació fora de Catalunya»

¿perd Catalunya pes financer?

JOSEP PIQUÉ
CERCLE D'ECONOMIA
«Garantir la continuïtat»

«Si el FROB entra en algunes caixes és, precisament, per garantir-ne la continuïtat, per falta d'alternatives solvents. Ha de ser temporal.»

JOAN HORTALÀ
BORSA DE BARCELONA
«S'ha de veure la privatització»

«Ara es perd poder de decisió però s'ha d'esperar a la privatització i quins grups entren en joc. El poder avui el té qui exerceix la revisió i la regulació bancària.»

G. LÓPEZ CASASNOVAS
CATEDRÀTIC UPF
«El poder es va perdre abans»

«El poder financer es va perdre abans, perquè ara el que dona poder és la solvència. Les caixes que es van allunyar de la seva missió no han remuntat. El FROB ho pot pal·liar.»

JOSEP OLIVER
CATEDRÀTIC UAB
«Només és una pèrdua temporal»

«No es perd poder perquè es tracta d'una entrada temporal en una part del sistema financer català. En la privatització hi ha d'estar la societat civil.»

JOAN CASTELLS
PRESIDENT DE FIATC
«Sens dubte perd autonomia»

«Sens dubte en perd, perquè el FROB és capital públic i, per tant, s'hauria de transferir aquest capital al Parlament per tenir autonomia financera.»

ANTÒNIA GIL
SECRETÀRIA GEN. USOC
«Se certifica el final d'un model»

«Les últimes decisions han certificat que s'ha acabat el model de caixes de Catalunya, molt vinculat a les pimes i a les famílies. Pot créixer la dificultat del crèdit.»

ELOI PLANES
CONS. DEL FLUIDRA
«Podran entrar-hi altres inversors»

«La porta està oberta perquè s'hi incorporin nous inversors i el FROB perdi pes, i per això no implica necessàriament una pèrdua de poder per a Catalunya.»

s de reestructuració

TEXTOS: MAX JIMÉNEZ BOTÍAS

JOAN COPRTADELLAS

MONTSE DELGADO ▶ DELEGADA DE CCOO A CATALUNYACAIXA

«S'han endurit les condicions laborals»

Montse Delgado és la secretària de la secció sindical del CCOO a Catalunya-Caixa. Va començar a treballar a la caixa el 1992, però des que es va iniciar el procés d'integració està alliberada per representar els treballadors en les negociacions amb l'entitat. Es defineix com a «**depressiva-optimista**», i per tant té una visió agredolça de la reconversió del sector. Entén que la reestructuració era inevitable i potser també necessària. Però resumeix a l'arribar a aquest punt: «**No he notat cap canvi a millor, ni com a treballadora ni com a ciutadana**».

En el pla laboral reconeix que els

empleats que han hagut d'abandonar l'entitat per la reestructuració no ho han fet en males condicions. Però per als que s'han quedat, els desajustos no s'han acabat. «**Ens trobem que la majoria dels centres de treball es quixen que no tenen el nombre suficient de persones per assumir les càrregues de feina**». I d'aquesta situació se'n deriva que els treballadors, a més a més, «**es veuen sotmesos a una pressió important perquè tenen l'exigència de complir amb els objectius del pla de recaptabilització**». S'hi afegeix el fet que els que han vingut de les plataformes de Manresa i Tarragona s'han hagut de fa-

miliaritzar amb una nova plataforma informàtica.

En síntesi: «**S'ha produït un enduriment de les condicions laborals**». Sense comptar amb el fet que els empleats han hagut d'escoltar el plors o les queixes dels clients. Massa incertesa en diverses etapes del procés expressada en una pregunta recurrent: «**¿Estan segurs els meus estalvis a la caixa?**» Hi ha notícies que no generen tranquil·litat. Que l'Associació d'Europa de Banca (EBA) decideixi suspendre la caixa en el test d'estrès per qüestions tècniques, sembla una excentricitat per a qui l'endemà ha d'atendre una cua de clients preocupats.

I nova etapa amb el FROB al consell. Considera que la transformació comandada pel regulador és raonable però lamenta que els treballadors es puguin quedar fora dels òrgans de govern: «**Es dolent que es perdi la capacitat de decidir**». ≡

DANNY CAMINAL

DAVID VILAR ▶ DELEGAT DE CCOO A UNNIM

«Encara no som una entitat més eficient»

Fa 23 anys que David Vilar és treballador de banca. Es va incorporar a Caixa Sabadell, reintegrada avui a Unnim. Ara està alliberat per representar els interessos dels treballadors. Del procés de reestructuració n'extreu la conclusió següent: «**Encara no som una entitat més eficient**». Encara no s'ha acabat la fusió; no s'han integrat les plataformes informàtiques «**hi ha companys que ha d'operar amb dos terminals en funció d'on procedeix el client**», detalla; i no s'han tancat totes les oficines que s'havia de tancar, ni s'han unit els serveis centrals.

Vilar explica que, de portes enfora,

els productes i els serveis que ofereix la caixa s'assemblen bastant als de fa un any, i que de portes endins alguns treballadors, sobretot els que vénen de Caixa Manlleu, han notat un canvi important.

Reconeix que la crisi econòmica ha trastornat l'enfocament comercial. «**Vendre, allò que se'n diu vendre, és possible que ara sobretot es vinguin assegurances**. Cada vegada toquem més rams. Intentes que el client contracti l'assegurança del cotxe o la del pis amb tu». En cert sentit és una estratègia comercial forçada per les circumstàncies. Però hi ha més coses en l'activi-

tat diària: «**Si no pots fer crèdits, reorientes l'activitat comercial**. A gestionar el passiu, a vigilar la morositat i negociar amb els clients que tenen dificultats per tornar el préstec, a endarrerir pagaments...»

Es posa del costat de la direcció de la caixa quan afirma que tant el Banc d'Espanya com el Govern han estat una mica erràtics a l'hora de dirigir la reestructuració del sistema financer. Però lamenta que si s'ha arribat a l'actual situació és per com s'han dirigit les caixes: «**Si han hagut de fusionar-se, els qui en tenen la responsabilitat són els directius, i ningú ha pagat els plats trencats, tret d'alguns cas**».

Al final, reconeix, serà poc significatiu que el FROB agafi el control de la caixa en què treballa. El que compta és qui es quedarà després amb l'entitat. «**Preferim que sigui o hagi sigut una caixa d'estalvis i que la seva implantació estigui fora de Catalunya**». ≡

CARME HORTALÀ
GVC-GAESCO

«Hi ha pèrdua de maniobrabilitat»

«Amb el FROB hi ha pèrdua de maniobrabilitat per prendre decisions. Cal veure si el nou accionista pot provocar una concentració més gran i amb qui».

JOAN B. CASAS
COL·LEGI ECONOMISTES

«No hi havia alternatives»

«El procés s'ha accelerat tant des de començament d'any que no hi havia alternatives. El període transitori serà decisiu per veure on queda el poder».

CARLOS TUSQUETS
FINANCER

«Paguem el pecat original»

«S'ha pagat el pecat original d'un negoci molt poc diversificat. Des del moment que es va acabar l'immobiliari, moltes entitats no tenien sortida».

XAVIER VIVES
CATEDRÀTIC DEL IESE

«Havia faltat capitalització»

«La pèrdua potencial de centres de decisió a Catalunya prové de la falta de la capitalització requerida pel regulador. El resultat es veurà quan es retiri el FROB».

JOAN C. GALLEGO
LÍDER CCOO CATALUNYA

«El Govern ha estat poc actiu»

«El Govern ha tingut un paper poc actiu en el desmuntatge del sistema de caixes catalanes. Ens preocupa la pèrdua de l'essència participativa i el paper de l'obra social».

JOSEP M. ÀLVAREZ
LÍDER D'UGT CATALUNYA

«Catalunya perd autonomia»

«Es perd autonomia en el control de les caixes, perquè a partir d'ara serà global i no del Parlament, i també capacitat d'atendre necessitats pròximes».

JOAN FONT
PRESIDENT BON PREU

«Menys poder per a Catalunya»

«Es perd poder financer, tret que la Generalitat acabi sent la titular de les accions del FROB. Les empreses necessiten més bancs competitiu».